

KAYIT DIŞIYLA MÜCADELE KAPSAMINDA BEYANNAMELER BİRLEŞTİRİLDİ

“Bilgelğin ilk adımı her şeyden şikâyet etmek,
sonucu ise her şeyle uyuşmaktır.”

Lichtenberg

Asım GEZER

Yeminli Mali Müşavir

(E. Gelirler Başkontrolörü)

Özet:

Vergiye uyum maliyetlerinin azaltılması, gönüllü uyumun teşvik edilmesi ve kayıt dışı ekonomi ile mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla, vergi kanunlarına göre vergi dairesine verilmesi gereken “Muhtasar Beyanname” ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 4’üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri bildirmekle yükümlü olanlar tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu’na verilmesi gereken “Aylık Prim ve Hizmet Belgesi”nin birleştirilmesi sonucunda oluşturulan “Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi”nin verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi bu makalemizin amaç ve konusunu oluşturmaktadır.

A. Giriş

Kayıt dışı ekonomi ile mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla, 18.02.2017 tarih ve 29983 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Muhtasar Ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği¹(Makalenin bundan sonraki kısımlarında “Genel Tebliğ” olarak adlandırılacaktır.)” ile vergi kanunlarına göre vergi dairesine verilmesi gereken “Muhtasar Beyanname” ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 4’üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri bildirmekle yükümlü olanlar tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi gereken “Aylık Prim ve Hizmet Belgesi”nin birleştirilmesi sonucunda oluşturulan “Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi”ne ilişkin usul ve esaslar açıklanmıştır.

Söz konusu Genel Tebliğ ile Muhtasar Beyanname ve Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin birleştirilerek verilmesi hususunda zorunluluk getirmeye veya kaldırmaya, kapsama girecekleri gruplar, sektörler, gayrisafi iş hasılatları, istihdam edilen işçi sayıları, gelir unsurları, il ve ilçe sınırları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte tespit etmeye, muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin

¹ 18.02.2017 tarih ve 29983 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

şekil, içerik ve ekleri ile ilgili olduğu dönemi ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın müştereken yetkili oldukları belirtilmiş ve ayrıca bu Kanunda ve diğer kanunlarda, muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesine yapılmış olan atıfların, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi adı altında bu iki belgenin tek bir beyanname olarak birleştirildiği durumlarda, da geçerli olacağı hususu hükümlenmiştir.

Bu makalemizde, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 98/A Maddesi ile 5510 Sayılı Kanun'un Mad. 86/13'üncü fıkrasına dayanılarak hazırlanan ve 1/1/2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan Genel Tebliği ile getirilen düzenlemeler üzerinde durulacak ve mali idarenin bu düzenleme ile neyi amaçladığı hususları açıklanmaya çalışılacaktır.

B. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ne İlişkin Usul ve Esaslar

1. Kapsamı

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi; vergi kanunlarına göre işverenler veya vergi tevkifatı yapan diğer kişiler (Vergi Sorumluları) tarafından kesilen vergilerin matrahları ile birlikte, toplu olarak vergi dairesine bildirilmesine mahsus olarak verilen Muhtasar Beyanname ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca işverenin işyerinde bir (1) ay içinde çalıştırdığı sigortalılara ait hizmet ve prim bilgilerini gösteren, işveren açısından da o ay için ödeyeceği primin tahakkukunu gösteren Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi'nin birleştirilmesi ile oluşturulmuştur.

Söz konusu Genel Tebliğ'e ilişkin pilot uygulamaya, Kırşehir ili merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler (281 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen bankalar hariç) için bu Haziran ayında verilmesi gereken beyannameler dâhil olmak üzere 01/06/2017 tarihinden itibaren başlanacaktır.

Dolayısıyla Genel Tebliğ'in yürürlük tarihi olan 01.01.2018 tarihinden itibaren, işverenler tarafından ayrı ayrı bildirim konusu yapılan söz konusu iki beyanname yerine Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi verilecek olup söz konusu beyanname ile tevkif edilen vergi tutarları, tevkifata konu matrahlarıyla birlikte yer alırken aynı zamanda sigortalının sigorta primleri ve kazançları toplamı ile prim ödeme gün sayıları birlikte bildirilecektir.

2. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin Beyan Şekli

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5228 sayılı Kanunun 8'inci maddesiyle değişik mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan düzenleme ile Maliye Bakanlığı, vergi beyannameleri ve bildirimlerinin internet ve diğer elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında doğrudan mükellefler tarafından gönderilmesine izin verebileceği veya zorunluluk getirebileceği gibi, bunların yetki verilmiş gerçek ve tüzel kişiler aracılığıyla gönderilmesine izin vermeye veya zorunluluk getirmeye de yetkili kılınmıştır.

Maliye Bakanlığı tarafından mezkûr yetki maddesine dayanılarak çıkarılan 340, 346, 357, 367, 373 ve 376 sıra no.'lu Vergi Usul Genel Tebliği ile hangi vergi beyannameleri ve bildirimlerin internet ortamında gönderilmesi ile ilgili yasal düzenlemeler yapılmış ve zaman içinde zorunlu e-beyanname uygulamasının kapsamı genişletilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 100'üncü Maddesinin üçüncü paragrafında ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın bu Kanun gereği verilecek her türlü belge veya bilginin internet, elektronik ve benzeri ortamda gönderilmesi hususunda, gerçek veya tüzel kişiler ile yazılı sözleşme ile yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişilere izin vermeye, bu kişileri aracı kılmaya veya zorunlu tutmaya, Kuruma verilmesi gereken her türlü belge, bildirme ve taahhünameyi diğer kamu idarelerine ait formlarla birleştirmeye, söz konusu belgeleri kamu idarelerinin internet ve elektronik bilgi işlem ortamından almaya, bu idarelere yapılacak bildirimleri Kuruma verilmiş saymaya, bu Kanunun uygulaması ile ilgili işveren, sigortalı ve diğer kurum, kuruluş ve kişilerin talepleri üzerine veya re'sen düzenleyeceği her türlü bilgi ve belgeyi bilgi işlem ortamında oluşturmaya, bu şekilde hazırlanacak olan bilgi ve belgelerin sadece internet ve benzeri iletişim ortamından ilgili kişilere verilmesini kararlaştırmaya yetkili olduğu, elektronik ortamda hazırlanacak bilgi ve belgeler adli ve idari makamlar nezdinde resmi belge olarak geçerli olduğu hususu hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Gerek 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 257'nci Maddesi ve gerekse 5510 sayılı Kanunun 100'üncü Maddesi ile Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na verilen yetki kullanılmıştır. Söz konusu yetki kapsamında yayımlanan Genel Tebliği'nin 4'üncü maddesi ile; kesilen vergilerin matrahlarıyla birlikte, sigortalının sigorta primleri ve kazançları toplamı, meslek adları ve kodları ile prim ödeme gün sayılarının Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile elektronik ortamda beyan edilmesi zorunluluğu getirilmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla düzenlemenin yürürlüğe gireceği 01.01.2018 tarihinden itibaren, Muhtasar Ve Prim Hizmet Beyannamesinin ilgililer tarafından elektronik ortamda düzenlenmesi ve beyan edilmesi gerekmektedir..

3. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini Verecek Kişiler

Genel Tebliği'in 5'inci maddesinde beyannameyi verecek kişiler;

- (Vergi Sorumluları) Vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapmak zorunda olanların, bir ay içinde yaptıkları ödemeleri veya tahakkuk ettirdikleri kârlar ve iratlar ile bunlardan kestikleri vergileri,
- 5510 sayılı Kanuna göre sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini bildirmekle yükümlü olanların ve/veya işverenlerin, sigortalıların cari aya ait prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini,

içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

GEZER YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

G.O.P. Bulvarı No:3 D:708-709-716 Yeni Asır İş Hanı Çankaya İzmir

Tel: 0232 4450444 – 4450648 – 4455443 Fax: 0232 4451650

Cep : 0532 3225333

gezerymm@asimgezer.com

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde ise hangi mükelleflerin vergi kesintisi yapacağı sayılmıştır.

Buna göre;

-Kamu idare ve müesseseleri, -İktisadî kamu müesseseleri, -Sair kurumlar, -Ticaret şirketleri, -İş ortaklıkları, -Dernekler, -Vakıflar, -Dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, -Kooperatifler, -Yatırım fonu yönetenler, -Gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, -Zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler,

yine aynı maddede sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

Aylık Prim ve Hizmet belgesi ise 5510 sayılı Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel nitelikteki işyeri işverenleri, aracı veya sigortalıyı geçici olarak devir alanlarca verilmektedir.

3.1. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinin elektronik ortamda bizzat mükelleflerce/işverenlerce gönderilmesi

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini;

a) 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği² ve Maliye Bakanlığınca yapılan diğer düzenlemelere göre beyannamelerini elektronik ortamda kendileri gönderme şartlarını taşıyan mükellefler/işverenler,

b) Kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmamakla birlikte vergi kesintisi yapma zorunluluğu bulunanlar/işverenler,

c) Vergi kesintisi yapma zorunluluğu olmamakla birlikte 5510 sayılı Kanun uyarınca çalıştırdıkları sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini beyan etme zorunluluğu bulunan işverenler,

Elektronik ortamda kendileri gönderebileceklerdir.

Birinci fıkrada sayılanlardan beyannamelerini elektronik ortamda kendileri göndermek için talepte bulunanlara, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen usul ve esaslara göre yetkili vergi dairesince kullanıcı kodu, parola ve şifre verilecektir.

Maliye Bakanlığınca yapılan düzenlemeler kapsamında bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce kendileri tarafından elektronik ortamda beyanname göndermek üzere kullanıcı

² 30/9/2004 tarihli ve 25599 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

kodu, parola ve şifre alan mükellefler mevcut kullanıcı kodu, parola ve şifrelerini kullanarak Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini gönderebileceklerdir.

Birinci fıkranın (c) bendinde yer alan işverenlerin, Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini aracılık yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiler vasıtasıyla göndermek istemeleri halinde ilk beyanname gönderilmeden önce gerekli kayıt işlemlerinin yapılması için yetkili vergi dairesine müracaat etmeleri gerekmektedir.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini elektronik ortamda kendileri gönderme şartlarını taşımayan mükellefler/işverenler, Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini sözleşme düzenlemek suretiyle aracılık yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiler vasıtasıyla elektronik ortamda göndereceklerdir.

3.2. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini elektronik ortamda göndermek üzere aracılık yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişiler

213 sayılı Kanunun mükerrer 257'nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi ile 5510 sayılı Kanunun 100'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının verdiği yetkiye istinaden;

a) 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan usul ve esaslar doğrultusunda vergi beyannameleri, bildirim ve eklerini elektronik ortamda göndermek üzere aracılık yetkisi bulunan meslek mensuplarının müşterilerine ait,

b) Gelir Vergisi Kanunu'nun 46'ncı maddesi gereğince basit usulde vergilendirilen mükelleflerin alış ve satışlarına ilişkin belgelerin kayıtlarını tutan meslek odalarının üyelerine ait,

c) 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa göre kurulmuş meslek odalarının ve birliklerinin işletme hesabı esasına göre defter tutan üyelerine ait,

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerini elektronik ortamda göndermeleri uygun görülmüştür.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin gönderilmesine aracılık yetkisi bulunan;

- Meslek mensuplarının, müşterileriyle 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan "Elektronik Beyanname Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesini/Elektronik Beyanname Aracılık Sözleşmesini",
- Gelir Vergisi Kanunu'nun 46'ncı maddesi gereğince basit usulde vergilendirilen mükelleflerin alış ve satışlarına ilişkin belgelerin kayıtlarını tutan meslek odalarının bu Tebliğ ekindeki "Elektronik Beyanname Aracılık Sözleşmesi (Basit usulde vergilendirilen mükellefler için)" ni,

- c. 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa göre kurulmuş meslek odalarının ve birliklerinin bu Tebliğ ekindeki “Elektronik Beyanname Aracılık Sözleşmesi (İşletme hesabı esasına göre vergilendirilen mükellefler için)” ni, düzenlemeleri gerekmektedir.

Aracılık yetkisi almış meslek mensupları ile mükellefler arasında düzenlenmiş olan “Elektronik Beyanname Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesine/Elektronik Beyanname Aracılık Sözleşmesine” ait bilgilerin meslek mensupları tarafından; meslek odaları ve birlikleri ile üyeleri arasında düzenlenmiş olan elektronik beyanname aracılık sözleşmesine ait bilgilerin ise meslek odaları ve birlikleri tarafından bu sözleşmelerin düzenlendiği tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde internet vergi dairesine (<https://intvrg.gib.gov.tr/>) bilgi girişinin yapılması gerekmektedir. Sözleşmelere ilişkin bilgi girişi yapılmaması durumunda Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesine izin verilmeyecektir.

4. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Verme Süresi

Genel Tebliğ’in 6’ncı maddesi ile gerek Muhtasar Beyannamesinin verilme süresi ve gerekse Aylık Prim ve Hizmet belgesinin verilme süresi birleştirilmiş olup yeni Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin ertesini ayın 23’üncü günü saat 23.59’a kadar yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilmesi esası getirilmiş bulunmaktadır.

Dolayısıyla Vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapmak zorunda olanların bir ay içinde yaptıkları ödemeleri veya tahakkuk ettirdikleri kârlar ve iratlar ile bunlardan kestikleri vergileri içeren ve ayrıca 5510 sayılı Kanuna göre sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini bildirmekle yükümlü olanların, yanında çalıştırdıkları sigortalıların cari aya ait prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini ihtiva eden Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini, izleyen ayın 23 üncü günü saat 23.59’a kadar yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir.

Peki ilgili ayda vergi kesintisinin yapılmamış olması durumunda yine beyanname verilecek midir?

Vergi kanunlarında stopaj, ilgili maddede tanımlanan tevkifata tabi olan ödemelerin (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yapılması durumunda ortaya çıkmaktadır. Yani stopajı doğuran işlem, stopaja tabii istihkakın nakden veya hesaben ödenmesidir. Dolayısıyla stopajı doğuran işlem meydana gelmemişse yani tevkifat yoksa verilecek muhtasar beyannamesi de söz konusu olmamalıdır. Danıştay’ın bu konuda vermiş olduğu kararlardaki görüşü de beyan edilecek stopaj yoksa boş beyanname verilmesine gerek bulunmadığı yönündedir.

Örnek: Ankara ilinde ticari faaliyette bulunan Bayan (A)'nın, Seğmenler Vergi Dairesinde gelir vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. Bayan (A) işyerinde Kasım/2017 döneminde 9 sigortalı çalıştırmıştır.

Bayan (A) istihdam ettiği 9 çalışanın ücret ödemesine ilişkin gelir vergisi kesintilerini Seğmenler Vergi Dairesine beyan ettiği için bu çalışanların prime esas kazanç ve hizmet bilgileri (kurum işyeri sicil numarası belirtilerek) Seğmenler Vergi Dairesine verilecek olan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine dahil edilecektir.

Kasım/2017 dönemine ait ödemelere ilişkin vergi kesintilerini ve prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin en geç 25/12/2017 tarihinde saat 23.59'a kadar Seğmenler Vergi Dairesine elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir.

4.1. Beyannamenin Verilme Süresinde İstisnai Durumlar

a. Biten özel inşaat ve ihale konusu işler ile çalıştırılan tüm sigortalıların işten ayrılması durumunda

Biten özel bina inşaat ve ihale konusu işler ile çalıştırılan tüm sigortalıların işten ayrılış bildirgesi verilmiş olan işyerleri için, sadece prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini ihtiva eden Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi, işlemlerin gerçekleşmiş olduğu ay içerisinde de verilebilir. Şu kadar ki söz konusu işlemlere ilişkin sigortalıların bir önceki aya ait prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin beyan edilmesini gerektiren bir durum olması halinde bu beyannamenin de verilmesi gerekmektedir.

Aynı döneme ait olup kanuni süresi içerisinde verilmesi gereken Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin, söz konusu işlemlere münhasır olarak verilen Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinde yer alan bilgileri de kapsamı gerekmektedir.

Örnek: İşveren (B), 3/7/2017 tarihinde başlayan ve 8/9/2017 tarihinde tamamlanan özel nitelikteki bina inşaatı işinde 7 sigortalı çalıştırmıştır. İşveren (B), biten bu inşaat nedeniyle 14/9/2017 tarihinde Kurumdan ilişik kesme belgesi almak istemektedir.

İşveren (B)'nin biten özel nitelikteki inşaat işi nedeniyle ilişik kesme belgesi alabilmesi için çalışan 7 sigortalının Ağustos/2017 dönemine ait prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile 1/9/2017 – 8/9/2017 tarihlerini kapsayan prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini ihtiva eden Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini vermesi gerekmektedir.

Ayrıca Ağustos/2017 ve Eylül/2017 dönemleri için 25/9/2017 ve 23/10/2017 tarihlerine kadar (bu tarihler dahil) verilecek olan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinin, ilişik kesme belgesi almak için daha önce verilmiş olan beyannamelerde yer alan bilgileri de kapsayacak şekilde verilmesi gerekmektedir.

b. Ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alanlar

Ayın 15'i ile müteakip ayın 14 ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin bildiriminde esas alınacak ay, 15 inci günün içinde bulunduğu aydır. Buna göre söz konusu bilgiler, en geç beyannamenin ilişkin olduğu ayı takip eden ayın 23'üncü günü saat 23.59'a kadar yetkili vergi dairesine elektronik ortamda verilecek Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine dahil edilecektir.

Örnek: İşveren (C)'nin, 15/8/2017 – 14/9/2017 tarihleri arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan 20 sigortalı çalışanı bulunmaktadır. Bu çalışanların, 15/8/2017 – 14/9/2017 dönemine ilişkin prime esas kazanç ve hizmet bilgileri ile işveren (C)'nin 1/8/2017 -31/8/2017 tarihleri arasında yapılan ödemelere ilişkin vergi kesintilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin en geç 25/9/2017 tarihinde saat 23.59'a kadar yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir.

c. 4447 Sayılı Kanun'un Mad. Ek 5 kapsamında yarım çalışma ödeneği alanlar

Genel Tebliği ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Ek 5 inci maddesi kapsamında yarım çalışma ödeneği alan sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından en geç beyannamenin ilgili olduğu ayı takip eden üçüncü ayın 23'üncü günü saat 23.59'a kadar elektronik ortamda gönderilmesi gerektiği hususu hüküm altına alınmıştır.

Örnek: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün Ankara Maltepe Vergi Dairesinde gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. Genel Müdürlüğün Ağustos/2017 dönemine ait 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Ek 5 inci maddesi kapsamında yarım çalışma ödeneği alan çalışanların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini en geç 23/11/2017 tarihinde saat 23.59'a kadar Maltepe Vergi Dairesine elektronik ortamda göndermesi gerekmektedir.

4.2. Üçer Aylık Verilen Muhtasar Beyannamelerin Aylık Olarak Verilmesi

Genel Tebliğ öncesi düzenlemede Muhtasar beyanname aylık olarak verilmekte, bazı durumlarda ise üçer aylık dönemler itibari ile düzenlenip verilmekteydi.

193 Sayılı GVK 98'inci Maddesi uyarınca ziraat ürün bedelleri üzerinden tevkifat yapanlar hariç olmak üzere, çalıştırdıkları hizmet erbabı sayısı 10 ve daha az olanların, 94. maddeye göre yapacakları tevkifatla ilgili muhtasar beyannamelerini, bağlı buldukları vergi dairesine önceden bildirmek şartıyla her ay yerine Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının yirmi üçüncü günü akşamına kadar verebilecekleri belirtilmiştir.

Ancak Genel Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihe kadar muhtasar beyannamelerini üçer aylık dönemler halinde veren ve işçi çalıştıran mükellefler;

- 193 sayılı Kanun'un 98, 98/A ve 99 maddesi uyarınca, çalıştırdıkları hizmet erbabının sigorta primleri ve kazançları toplamı ile prim ödeme gün sayılarının bildirilmesine ilişkin olarak verecekleri Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini aylık dönemler halinde beyan etme zorunluluğu getirilirken,
- (zirai ürün bedelleri üzerinden tevkifat yapanlar hariç olmak üzere) Ocak-Mart, Nisan-Haziran, Temmuz-Eylül ve Ekim-Aralık dönemlerinde yaptıkları ödemeleri veya tahakkuk ettirdikleri kârlar ve iratlar ile bunlardan kestikleri vergileri her ay yerine Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarına ilişkin olarak sırasıyla Nisan, Temmuz, Ekim ve izleyen yılın Ocak aylarında verilecek Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine dahil etmek suretiyle beyan edebileceklerdir.

Muhtasar beyannamelerini üçer aylık dönemler halinde vermekle birlikte yanında işçi çalıştırmayan mükellefler ise yaptıkları ödemeleri veya tahakkuk ettirdikleri kârlar ve iratlar ile bunlardan kestikleri vergileri Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile önceden olduğu gibi üçer aylık dönemler halinde Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 23'üncü günü akşamına kadar vermeye devam edeceklerdir.

Örnek: (D) Limited Şirketi Temmuz-Eylül/2017 döneminde 5 sigortalı çalışan istihdam etmektedir.

(D) Limited Şirketinin çalıştırmış olduğu sigortalılara ait prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile aylık olarak beyan etme zorunluluğu bulunmaktadır. Bu durumda çalıştırılan sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin, Temmuz/2017 döneminde çalıştırılan işçiler için 23/8/2017 ve Ağustos/2017 döneminde çalıştırılan işçiler için ise 25/9/2017 tarihlerine kadar verilmesi gereken Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan (D) Limited Şirketi, Temmuz-Ağustos-Eylül/2017 döneminde yaptığı vergi kesintileri ile Eylül/2017 ayına ilişkin prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini 23/10/2017 tarihine kadar vereceği Eylül/2017 dönemine ait Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile beyan edecektir.

5. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin Verileceği Vergi Dairesi

Genel Tebliğ'in yürürlüğe gireceği tarihe kadar ki süre dahil eski uygulamada Muhtasar Beyanname mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine, Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi ise yükümlünün bağlı olduğu ildeki sosyal güvenlik kurumuna ayrı ayrı verilmekteydi.

Genel Tebliğ'in yürürlüğe girmesi ile birlikte, vergi kanunlarına göre muhtasar beyanname verme yükümlülüğü bulunan ve aynı zamanda 5510 sayılı Kanuna göre aylık prim ve hizmet belgesi veren mükellefler/işverenlerin vergi kimlik numaraları ile kurum işyeri sicil numaraları eşleştirilecek ve böylece söz konusu iki ayrı beyannamenin birleştirilmesi ile birlikte

oluşturulan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi bağlı olunan vergi dairesine usulüne uygun olarak elektronik ortamda verilmesi yeterli olacaktır. Zira beyannamenin yetkilisi tarafından elektronik ortamda bağlı olunan vergi dairesine tebliğ edildiği anda yetkili Sosyal Güvenlik Kurumu'na da verilmiş sayılacaktır.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin verileceği yetkili vergi dairesi 193 sayılı Kanunun 98/A maddesiyle verilen yetki kapsamında:

a) Vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapma yükümlülüğü bulunanlar için **ödeme** veya **tahakkukun yapıldığı**,

b) Vergi kesintisi yapmaya mecbur olmayanlar ile mecbur oldukları halde kesintiye tabi ödemesi bulunmayan ve çalıştırdıkları sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini beyan etme zorunluluğu olanlardan; kazancı basit usulde vergilendirilenler için **gelir vergisi yönünden mükellefiyetinin**, gerçek kişiler için **ikametgâhının** ve gerçek kişiler dışında kalanlar için ise **kanuni merkezi/işyerinin** bulunduğu,

yer vergi dairesi olduğu hususu hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Ayrıca Genel Tebliğ'de Birden fazla vergi dairesinde gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunanlar için sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içerecek şekilde verilecek olan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin verileceği yetkili vergi dairesi, çalışanların ücret ödemeleri üzerinden yapılan gelir vergisi kesintisinin beyan edileceği yer vergi dairesi olduğu belirtilmiştir.

Örnek: Nevşehir ili ve Afyonkarahisar ili İscehisar ilçesinde ticari faaliyette bulunan Bay (E)'nin; Nevşehir Vergi Dairesinde gelir vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi ve İscehisar Vergi Dairesinde gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. Bay (E) Nevşehir ilinde 3, İscehisar ilçesinde bulunan şubesinde ise 2 sigortalı çalışan istihdam etmektedir. İscehisar ilçesindeki faaliyetler gerçek kişiden kiralanmış bir işyerinden yürütülmektedir.

Bay (E)'nin istihdam ettiği Nevşehir'de 3 ve İscehisar'da 2 çalışanın ücret ödemesi Nevşehir merkezden, şube işyerine ait kira ödemesi ise İscehisar'dan yapılmaktadır.

Ücret ödemelerine ilişkin gelir vergisi kesintileri ile çalışanların prime esas kazanç ve hizmet bilgileri (her bir şubeye ait kurum işyeri sicil numarası belirtilerek) Nevşehir Vergi Dairesine verilecek olan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine dahil edilecektir.

Şube işyeri kira ödemesi üzerinden yapılacak gelir vergisi kesintilerinin ise Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile İscehisar Vergi Dairesine beyan edilmesi gerekmektedir.

Örnek: Kanuni merkezi Kayseri ilinde bulunan (G) A.Ş.'nin, Erciyes Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi yönünden mükellefiyeti bulunmaktadır. Aynı zamanda mükellefin İstanbul, Gaziantep, Sinop illerinde ve Kırıkkale ili

Keskin ilçesinde şubeleri vardır. Mükellef kurum Kırıkkale ili Keskin ilçesinde bulunan şubesindeki çalışanları hariç olmak üzere tüm ücret ödemelerini Kayseri merkezden yapmaktadır.

(G) A.Ş.'nin Kayseri, İstanbul, Gaziantep, Sinop'ta bulunan iş yerlerinde çalışan sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgileri (her bir şubeye ait kurum işyeri sicil numarası belirtilerek) Erciyes Vergi Dairesine elektronik ortamda gönderilecek olan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine dahil edilecektir.

Ancak Keskin'de yer alan şubesinde çalışanların ücret ödemelerinin bu ilçede yapılıyor olması nedeniyle, buradaki sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgileri ile vergi kesintilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin Keskin Malmüdürlüğü'ne elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir.

Örnek: Güneş Apartmanının adresi Erzincan Fevzipaşa Vergi Dairesi yetki alanı içerisinde. Kapıcısına yaptığı ücret ödemeleri üzerinden gelir vergisi kesintisi yapmak zorunda olmayan Güneş Apartmanı yönetimi, çalıştırmış olduğu bu sigortalı için, 5510 sayılı Kanun uyarınca bildirilmesi gereken prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile Fevzipaşa Vergi Dairesine elektronik ortamda gönderecektir.

5.1. Bankalar Tarafından Verilecek Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi

5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyette bulunan bankaların, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 ve 30'uncu maddeleri gereğince yaptıkları ödemeler ve tahakkuk ettirdikleri kazanç ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri bildirdikleri muhtasar beyannamelerinin tek merkezden verilebilmesine ilişkin düzenlemenin yapıldığı 281 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği³ uyarınca;

Vergi Usul Kanununun 4'üncü ve Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23'üncü maddeleriyle verilen yetkilere istinaden, bankaların talep etmeleri durumunda 2012 hesap döneminden itibaren kurumlar vergisi yönünden Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığının mükellefi olmaları ve Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığının mükellefi olan bankaların şubeleri tarafından bağlı olunan vergi dairelerine verilmesi gereken Ocak 2012 ve izleyen vergilendirme dönemlerine ait muhtasar beyannamelerin, anılan bankaların genel müdürlüklerince tek merkezden Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığına verilebilmesi uygun görülmüştür.

Aynı düzenleme, Genel Tebliğ'inde de kabul edilerek, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığının mükellefi olmaları şartıyla bankaların Türkiye genelindeki tüm şubelerine ait

³ 3/1/2012 tarihli ve 28162 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan

kesilen vergiler ile çalıştırdıkları sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgileri (her bir şubeye ait kurum işyeri sicil numarası belirtilerek) tek bir Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığına beyan edileceği hükme bağlanmıştır.

6. Beyan Edilen Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Üzerine Vergi Dairesi Tarafından Yapılacak İşlemler

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile beyan edilen vergi ve sigorta primleri ayrı ayrı tahakkuk ettirilecektir. Bunların ödemeleri ise ilgili vergi kanunları ile 5510 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ayrı ayrı yapılacaktır.

Bu Kanunda ve diğer kanunlarda, muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesine yapılmış olan atıflar, bu iki belgenin tek bir beyanname olarak birleştirildiği durumlarda, muhtasar ve prim hizmet beyannamesine yapılmış sayılacağı hususu Genel Tebliğ'in 4'üncü Maddesinin son fıkrasında belirtilmiştir.

193 Sayılı GVK'nın "Vergi Tevkifatının Yatırılması" başlıklı 119'uncu Maddesinde 94'üncü madde gereğince yapılan vergi tevkifatının, vergi kesenler tarafından beyanname verecekleri ayın 26'ncı günü akşamına kadar bağlı buldukları vergi dairesine yatırılacağı hususu belirtilmiştir.

Aylık prim ve hizmet belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na verilmesi ile tahakkuk eden primlerin hangi sürelerde ödeneceği ise "Aylık Prim Ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine Ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ⁴" ile değişen "(4.3.2) Primlerin ödenme süresi" başlıklı bölümünde farklı durumlarda değişik tarihler belirtmek suretiyle açıklanmıştır.

Dolayısıyla yükümlüsü tarafından verilecek tek bir Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde beyan olunan ve bu suretle ayrı ayrı tahakkuk eden vergi ile sigorta primleri,

- Tahakkuk olunan vergi için, beyannameyi verdikleri ayın 26'ncı günü akşamına kadar
- Tahakkuk olunan sigorta primleri için, durumun niteliğine uygun söz konusu Tebliğin ilgili bölümünde belirtilen sürelerde ödenmesi gerekmektedir.

6.1. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin onaylanması ve tahakkuk fişlerinin düzenlenmesi

Elektronik ortamda gönderilen Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi sistem tarafından ön kontrolü yapıldıktan sonra kabul edilecektir.

⁴ 18/8/2011 tarihli ve 28029 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde, vergi ve/veya primin tahakkuk ettirilmesini engelleyen hata tespit edilmesi halinde bu hata kaynağı ile birlikte beyannameyi gönderene elektronik ortamda bildirilecek ve beyannameyi gönderen tarafından söz konusu hatalar düzeltildikten sonra beyanname tekrar gönderilecektir.

Elektronik ortamda gönderilen Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin geçerliliği ve matematiksel hata içermediği sistem tarafından saptandıktan sonra, beyannameyi gönderenin ekranından beyannameye onay vermesi istenecektir. Onaylama işleminin gerçekleşmesiyle birlikte Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi vergi dairesine verilmiş sayılacaktır.

Sistem tarafından beyannamenin vergi kesintileri ve/veya prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinde, vergi ve/veya primin tahakkuk ettirilmesini engelleyen hata tespit edilmesi ve hatanın kaynağı ile birlikte beyannameyi gönderene elektronik ortamda bildirilmesine rağmen; beyannameyi gönderen, bildirilen hataya ilişkin düzeltmeleri yapmaksızın hata tespit edilmeyen tahakkuklara esas bilgileri onaylayarak beyannamesini gönderebilecektir. Bu durumda onaylanan tahakkuka esas bilgiler için beyanname verilmiş sayılacak ve onaylanan beyanname için tahakkuk fişi/fişleri düzenlenecektir. Bu çerçevede, tespit edilen ancak düzeltme yapılmayan hatalara ilişkin bilgiler için aynı döneme ait daha önce verilen ve onaylama işlemi tamamlanan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini de kapsayacak şekilde düzeltme beyannamesi verilmesi gerekmektedir.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin kanuni süresinde verilen beyanname olarak kabulü için onaylama işleminin beyannamenin verilmesi gereken son gün saat 23.59'a kadar tamamlanmış olması gerekmektedir.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin, aracılık yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiler tarafından elektronik ortamda gönderilmesi ve onay işleminin yapılmasıyla birlikte bu beyanname mükellef/işveren tarafından verilmiş sayılacaktır. Onaylama işlemi tamamlanan beyannameye ait tahakkuk fişi/fişleri düzenlenerek mükellefe/işverene veya aracılık yetkisi verilmiş gerçek/tüzel kişiye elektronik ortamda iletilecektir. Bu ileti tahakkuk fişinin/fişlerinin mükellefe/işverene tebliği yerine geçer.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile beyan edilen vergi kesintileri ile sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgileri için ayrı ayrı tahakkuk fişleri düzenlenecektir.

5510 sayılı Kanuna göre her bir işyerinde çalıştırılan sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini ihtiva eden Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi, mükellef/işveren veya aracılık yetkisi verilmiş gerçek/tüzel kişiler tarafından onaylanarak vergi dairesine verildiği anda Kuruma da verilmiş sayılır. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerine ilişkin tüm iş ve işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu ayrıca yürütecektir.

Örnek: Bayan (H), işyerinde Ağustos/2017 döneminde 5510 sayılı Kanuna istinaden tüm sigorta kollarına tabi 6, sosyal güvenlik destek primine tabi 1, 4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesine istinaden tüm sigorta kollarına tabi 4 olmak üzere toplam 11 sigortalı çalıştırmıştır. Ağustos/2017 dönemine ait vergi kesintisi ve prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Bayan (H) adına yetkili meslek mensubu tarafından gönderilmiştir.

Sistem tarafından yapılan kontrol neticesinde, vergi kesintileri ve/veya prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinde, vergi ve primlerin tahakkuk ettirilmesini engelleyen herhangi bir hata tespit edilmediğinden, beyannamenin meslek mensubunca onayını müteakip vergi kesintisine ilişkin 1 adet, 5510 sayılı Kanuna göre sigortalıların prime esas kazanç ve hizmetlerine ilişkin 2 adet ve 4447 sayılı Kanuna göre ise 1 adet olmak üzere toplam 4 adet tahakkuk fişi düzenlenecektir.

Düzenlenen 4 adet tahakkuk fişi meslek mensubuna elektronik ortamda iletilecek ve bu iletiyle birlikte tahakkuk fişlerinin Bayan (H)'ye tebliğ işlemi de tamamlanmış olacaktır.

Örnek: Bay (K), işyerinde Ekim/2017 döneminde, 5510 sayılı Kanuna istinaden tüm sigorta kollarına tabi 8 ve sosyal güvenlik destek primine tabi 1 olmak üzere toplam 9 sigortalı çalıştırmıştır. Bay (K) tarafından Ekim/2017 dönemine ait vergi kesintisi ve sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi elektronik ortamda gönderilmiştir.

Sistem tarafından yapılan kontrol sırasında, beyannamedeki vergi kesintisine ve sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan 1 sigortalıya ait tahakkuka esas bilgilerde hata bulunmadığı, tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan 8 sigortalıya ait tahakkuka esas bilgilerde ise hata bulunduğu beyannameyi gönderene elektronik ortamda bildirilmiştir.

Bu durumda Bay (K), sistem tarafından tespit edilen hatayı düzelttikten sonra Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini yeniden gönderebileceği gibi hata bulunan tahakkuka ilişkin bilgileri düzeltmeden de hata bulunmayan tahakkuka esas bilgilerin onaylama işlemini yaparak beyannamesini gönderebilecektir.

Bay (K)'nin beyannamedeki hataya ilişkin düzeltmeleri tamamlamadan hata bulunmayan tahakkuklara esas bilgileri onaylayarak beyannamesini göndermesi durumunda onaylanan tahakkuka esas bilgiler için beyanname verilmiş sayılacak ve onaylanan beyanname için tahakkuk fişleri düzenlenecektir.

Dolayısıyla onaylanan vergi kesintisi ve sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan sigortalının prime esas kazanç ve hizmetleri için ayrı ayrı olmak üzere 2 adet tahakkuk fişi düzenlenerek Bay (K)'ye elektronik ortamda iletilecek ve bu iletiyle birlikte tahakkuk fişlerinin tebliğ işlemi de tamamlanmış olacaktır.

Ancak tahakkuka esas bilgilerinde hata bulunması nedeniyle onaylanmayan tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan 8 sigortalının prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin daha sonra düzeltilerek beyan edilmesi halinde ise aynı döneme ait daha önce verilen ve onaylanan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde yer alan bilgileri de kapsayacak şekilde düzeltme beyannamesi verilmesi gerekmektedir.

Örnek: Bayan (L), işyerinde Kasım/2017 döneminde, 5510 sayılı Kanuna istinaden tüm sigorta kollarına tabi 3 ve sosyal güvenlik destek primine tabi 3 olmak üzere toplam 6 sigortalı çalıştırmıştır. Kasım/2017 dönemine ait vergi kesintisi ve sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Bayan (L) adına meslek mensubu tarafından gönderilmiştir.

Sistem tarafından yapılan kontrol neticesinde, 5510 sayılı Kanuna göre sigortalıların prime esas kazanç ve hizmetlerine ilişkin tahakkuka esas bilgilerde hata bulunmadığı, vergi kesintisine ilişkin tahakkuka esas bilgilerde ise hata bulunduğu beyannameyi gönderen meslek mensubuna elektronik ortamda bildirilmiştir.

Bu durumda meslek mensubu sistem tarafından tespit edilen hataları düzelttikten sonra Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini yeniden gönderebileceği gibi hata bulunan tahakkuka ilişkin bilgileri düzeltmeden de onaylama işlemini yaparak beyannamesini gönderebilecektir.

Meslek mensubunun beyannamedeki hatalara ilişkin düzeltmeleri yapmadan hata bulunmayan tahakkuklara esas bilgileri onaylayarak beyannameyi göndermesi durumunda onaylanan tahakkuklara esas bilgiler için beyanname verilmiş sayılacak ve onaylanan beyanname için tahakkuk fişleri düzenlenecektir.

Dolayısıyla alınan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine ait damga vergisi için 1 adet ve 5510 sayılı Kanuna göre ise 2 adet olmak üzere ayrı ayrı 3 adet tahakkuk fişi düzenlenerek beyannameyi gönderen meslek mensubuna elektronik ortamda iletilecek ve bu iletiyle birlikte tahakkuk fişlerinin Bayan (L)'ye tebliğ işlemi de tamamlanmış olacaktır.

Ancak meslek mensubu tarafından tahakkuka esas bilgilerinde hata bulunması nedeniyle onaylanmayan vergi kesintilerine ilişkin bilgilerin daha sonra düzeltilerek beyan edilmesi halinde ise aynı döneme ait daha önce verilen ve onaylanan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde yer alan bilgileri de kapsayacak şekilde düzeltme beyannamesi verilmesi gerekmektedir.

Örnek: (M) Limited Şirketinin Kırşehir Vergi Dairesinde kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir (stopaj) vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır. (M) Limited Şirketinin Ağustos/2017 ayında;

– Kırşehir ilinde bulunan merkez işyerinde 5510 sayılı Kanuna istinaden tüm sigorta kollarına tabi 8 ve sosyal güvenlik destek primine tabi 1 olmak üzere toplam 9,

– Ankara ili Keçiören ilçesinde bulunan şubesinde 5510 sayılı Kanuna istinaden tüm sigorta kollarına tabi 3, sosyal güvenlik destek primine tabi 1 ve 4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesine istinaden tüm sigorta kollarına tabi 2 olmak üzere toplam 6,

– Çorum ili Sungurlu ilçesinde bulunan şubesinde ise 5510 sayılı Kanuna istinaden tüm sigorta kollarına tabi 2, 4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesine istinaden tüm sigorta kollarına tabi 3 olmak üzere toplam 5,

sigortalı çalışmanı vardır.

(M) Limited Şirketinin Kırşehir, Keçiören ve Sungurlu’da istihdam ettiği 20 çalışanın ücret ödemesi Kırşehir merkezden yapılmakta ve bu ödemelere ilişkin gelir vergisi kesintileri Kırşehir Vergi Dairesine beyan edilmektedir.

(M) Limited Şirketi tarafından Ağustos/2017 dönemine ait vergi kesintisi ve sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini içeren Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi elektronik ortamda gönderilmiştir.

Sistem tarafından beyannamede yapılan kontrol neticesinde;

– Kırşehir ve Sungurlu’da bulunan çalışanların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinde primin tahakkuk ettirilmesini engelleyen hata bulunmadığı,

– Keçiören’de bulunan sigortalılardan, 4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesine istinaden tüm sigorta kollarına tabi olan 2 çalışanın, prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinde primin tahakkuk ettirilmesini engelleyen hata bulunduğu, diğer 4 çalışanın bilgilerinde ise hata bulunmadığı,

beyannameyi gönderene elektronik ortamda bildirilmiştir.

Bu durumda (M) Limited Şirketi sistem tarafından tespit edilen hatayı düzelttikten sonra Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesini yeniden gönderebileceği gibi hata bulunan tahakkuka ilişkin bilgileri düzeltmeden de hata bulunmayan tahakkuklara esas bilgilerin onaylama işlemini yaparak beyannamesini gönderebilecektir.

(M) Limited Şirketinin beyannamedeki hataya ilişkin düzeltmeleri tamamlamadan hata bulunmayan tahakkuklara esas bilgileri onaylayarak beyannamesini göndermesi durumunda onaylanan tahakkuklara esas bilgiler için beyanname verilmiş sayılacak ve tahakkuk fişleri düzenlenecektir.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin mükellef tarafından gönderilmesi ve onaylanması kapsamında:

– Vergi kesintisine ait 1 adet tahakkuk fişi,

– Kırşehir’de bulunan merkez işyerinde çalışan 9 sigortalıya ait 2 adet tahakkuk fişi,

– Sungurlu’da bulunan şubesinde çalışan 5 sigortalıya ait 2 adet tahakkuk fişi,
– Keçiören’de bulunan şubesinde çalışan 5510 sayılı Kanuna istinaden tüm sigorta kollarına tabi 3, sosyal güvenlik destek primine tabi 1 sigortalıya ait 2 adet tahakkuk fişi,
olmak üzere toplam 7 adet tahakkuk fişi düzenlenerek (M) Limited Şirketine elektronik ortamda iletilecek ve bu iletiyle birlikte tahakkuk fişlerinin tebliğ işlemi de tamamlanmış olacaktır.

Keçiören’de bulunan şubede 4447 sayılı Kanun’un geçici 10 uncu maddesi uyarınca tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan 2 sigortalının prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin daha sonra düzeltilerek beyan edilmesi halinde, düzeltme beyannamesinin daha önce verilen ve onaylanan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde yer alan bilgileri de kapsayacak şekilde verilmesi gerekmektedir.

7. Kanuni Süresinden Sonra Verilen Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde Ceza uygulaması

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine ilişkin fiillerin vergi kanunlarına göre vergi cezası kesilmesini gerektirmesi halinde, 213 sayılı Kanun uyarınca vergi daireleri tarafından , bu fiillerin 5510 sayılı Kanuna göre idari para cezası da gerektirmesi halinde ise 5510 sayılı Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından ayrı ayrı olmak üzere ceza kesileceği hususu hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Vergi Usul Kanunu’nun “*Bilgi vermekten çekinenler ile 256, 257 ve mükerrer 257 nci madde hükmüne uymayanlar için ceza*” başlıklı mükerrer 355’inci maddesinde, bu Kanun’un 86, 148, 149, 150, 256 ve 257’nci maddelerinde yer alan zorunluluklar ile mükerrer 257’nci maddesi ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayan (Kamu idare ve müesseselerinde bilgi verme görevini yerine getirmeyen yöneticiler dahil) (476 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2017’dan itibaren);

1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 1.400 -TL
2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 700 -TL
3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 350 –TL

Özel usulsüzlük cezasının kesileceği hususu hükme bağlanmış bulunmaktadır.

368 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği⁵’nde ise elektronik ortamda gönderilen beyannamelere ilişkin olarak verilecek düzeltme beyannamelerinin de 340(2) ve 346(3) Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yapılan açıklamalar doğrultusunda elektronik

⁵ 01/03/2007 tarihli ve 26449 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

ortamda gönderilme mecburiyetinin getirildiği dolayısıyla düzeltme beyannamelerinin, elden verilmesi veya posta ile gönderilmesi durumunda da, Vergi Usul Kanununun mükerrer 355'inci maddesine göre özel usulsüzlük cezasının uygulanacağı hususu bilinmelidir.

Mükerrer 355'inci maddenin devamında ise elektronik ortamda beyanname verilmesi mecburiyetine uyulmaması halinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, beyannamenin kanuni süresinin sonundan başlayarak elektronik ortamda 30 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında, bu sürenin dolmasını takip eden 30 gün içinde verilmesi halinde ise 1/5 oranının uygulanacağı hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Aylık Prim Ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine Ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliği⁶'nin "4.3- Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde verilmemesi durumunda uygulanacak idari para cezaları" başlıklı bölümünde ise;

"5510 sayılı Kanununun 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bent hükmü gereği; Kanununun 86'ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca verilmesi gereken belgeleri, Kurumca belirlenen şekilde ve usûlde vermeyenler ya da Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler veya belirlenen süre içinde vermeyenlere her bir fiil için;

1. Belgenin asıl olması halinde aylık asgarî ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgarî ücretin beşte biri tutarında,
2. Belgenin ek olması halinde, aylık asgarî ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgarî ücretin sekizde biri tutarında,
3. Ek belgenin 86'ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden Kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda, aylık asgarî ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgarî ücretin yarısı tutarında,
4. Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgarî ücretin iki katı tutarında,

⁶ 28/09/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

idarî para cezası uygulanması.” Hususu hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Sonuç itibariyle; muhtasar ve prim hizmet beyannamesine ilişkin fiil, vergi kanunlarına göre vergi cezası(vergi ziyayı ve/veya özel usulsüzlük cezası) kesilmesini gerektirmesi halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca vergi dairelerince, aynı fiillerin 5510 sayılı Kanuna göre idari para cezasını gerektirmesi halinde ise 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından ayrı ayrı ceza kesilecektir.

8. Sonuç

Kayıt dışı ekonomi ile mücadelede amaç: Devletin egemenlik sahasındaki ekonomik faaliyetleri kayıt ve beyan altına almak suretiyle, olması gereken vergiyi toplaması, bu ekonomik büyüklüğü de yatırım, istihdam, eğitim ve millî gelir boyutlarıyla kavraması veya ortaya koymasıdır.

Gelişen bilgi teknolojilerini kullanarak vergi mükelleflerinin yükümlülük ve ödevlerini vergi dairesine gitmeden, hızlı, kolay ve düşük maliyetlerle yerine getirmelerini sağlamak Gelir İdaresi Başkanlığı'nın temel amaçlarından biridir.

vergiye uyum maliyetlerinin azaltılması, gönüllü uyumun teşvik edilmesi ve kayıt dışı ekonomi ile mücadelede etkinliğin artırılması amaç ve düşüncesi ile, vergi kanunlarına göre vergi dairesine verilmesi gereken “Muhtasar Beyanname” ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü madde, birinci fıkra, (a) bent hükmü kapsamında sigortalı sayılan kişileri bildirmekle yükümlü olanlar tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu'na verilmesi gereken “Aylık Prim ve Hizmet Belgesi” birleştirilmiş bulunmaktadır.

Bu yeni düzenleme, sigortalı sayılan kişileri bildirmekle yükümlü olanlar ile vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapmak zorunda olanları birlikte kapsamaktadır.

Muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi konusunda zorunluluk getirmeye veya kaldırmaya, kapsama girecekleri gruplar, sektörler, gayrisafi iş hasılatları, istihdam edilen işçi sayıları, gelir unsurları, il ve ilçe sınırları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte tespit etmeye, muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin şekil, içerik ve ekleri ile ilgili olduğu dönemi ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye, Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı birlikte yetkili kılınmış bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

- 213 Sayılı Vergi Uusl Kanunu
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 5510 Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- Muhtasar Ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği

GEZER YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

G.O.P. Bulvarı No:3 D:708-709-716 Yeni Asır İş Hanı Çankaya İzmir

Tel: 0232 4450444 – 4450648 – 4455443 Fax: 0232 4451650

Cep : 0532 3225333

gezerymm@asimgezer.com

- 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
- 281 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği
- Aylık Prim Ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine Ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 368 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği
- Aylık Prim Ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine Ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliği

(NOT ve ACIKLAMA: Bu makale SÜRYAY(Sürekli Yayınlar) Kapsamındaki Vergici ve Muhasebeciyle Diyalog Dergisi'nin Yıl:30, Nisan/2017 dönem, 348. sayısında yayımlanmak üzere gönderilmiştir.)